కథా నిలయం
3780
శ్రీకాకుళం

గుండెతడి

సుందరానికి ప్రస్తుతం తనున్న పరిస్థితి అయోమయంగా ఉంది. అసహనంగానూ ఉంది. అసలు తనిలాంటి పరిస్థితుల్లో ఇరుక్కోవలసి వస్తుందని ఎన్నడూ ఊహించనయినా లేదు. తన మీద తనకే జాలి వేసింది. తన మీద తనకే కోపం వచ్చింది. తిక్కగా ఉంది. బహుశా తనలాగా ఎవరూ ఇలా తెలివితక్కువగా ప్రవర్తించరు. ప్రవర్తించి ఇలాంటి లజ్జాకర మయిన చిక్కులు కొని తెచ్చుకోరు.

అతను ఎరుపు రంగు గోడల మధ్యకు వచ్చి అప్పుడే దాదాపు నాలుగు గంటలవుతోంది. తనని తీసుకువచ్చి ఇక్కడ కుదేసిన కానిస్టేబులు మరింక అయిపు లేడు. తనింకా ఈ పోలీస్ స్టేషన్లో ఎంతసేపుండాలో తెలీదు. చివరికి తన స్థితి ఎలా పరిణమించబోతోందో ఊహకి అందడంలేదు. ఈ చిక్కుముడి విప్పుకోగలడా? ఈ సాలెగూడు లోంచి సురక్షితంగా బయటపడగలడా అనే సందేహం అతనిని బాధిస్తోంది.

దాహం వేస్తోంది. అవమానంతో, బెంగతో ఆకలి ఎప్పుడో చచ్చిపోయింది. ఎవరయినా కొంచెం మంచినీళ్ళు ఇస్తే బాగుణ్ణు. ఎవరి నడగాలో తెలీదు. అల్లంత దూరంలో రైటరు కాబోలు దీక్షగా ఏదో రాసుకుంటూ తల అసలు పక్కలకి తిప్పడమే లేదు. ఒకరో ఇద్దరో పోలీసు జవాన్లు అటూ ఇటూ తచ్చాడుతున్నప్పటికీ, ఎవరూ తన ఉనికిని గుర్తించడం లేదు.

తను కూర్చున్న బెంచీ మీద అసహనంగా కదిలేడు సుందరం. సన్నగా పొడి దగ్గు దగ్గేడు. అటువేపు వెళ్తున్న ఓ పోలీసు ఆగి, సుందరం కళ్ళలోకి సూటిగా చూసేడు. 'ఏం కావాలి బే?' అన్నట్టుగా పొగరుగా తలెగరవేశాడు. సుందరం భయంతో కుంచించుకుపోయేడు. దాహంతో పిడుచ కట్టుకుపోతున్న గొంతు మరి పెగల్లేదు. సుందరం మాట్లాడకుండా జావ కారిపోవడం చూసి, విజయం వరించిన వీరుడిలా నవ్వుకుంటూ అక్కడ్నుంచి వెళ్ళిపోయేడు ఆ కానిస్టేబులు.

ఆ ఎర్ర గదిలో సుందరం మళ్ళీ ఒంటరివాడైపోయాడు. సుందరానికి దుఃఖం గొంతుకలో కొచ్చి గరగరలాడింది.

ఎస్సై వేగిరం వస్తే బాగుండును. తను చెప్పదల్చుకున్నదేదో అతనితోనే చెప్పుకోవచ్చు. వింటే సరేసరి అతడు కూడా తన మాటలు పట్టించుకోకపోతేనో? మొదటిసారిగా ఆ ఆలోచన వచ్చి సుందరం సన్నగా జలదరించుకుపోయాడు. భయం ఒక చిన్న ప్రకంపనలా మొదలై ఉత్తుంగ తరంగమై, కల్లోలిత నీరధిగా మారి అతని మస్తిష్కాన్ని నిలువునా కుదిపి కుదిపి వదిలింది. ఇంతవరకూ తన గోడు ఎస్సైకి అర్థమవుతుందనీ, అతడు తనని సహృదయంతో అర్థం చేసుకోగలడనే ఆశ చిరుదీపంలా అతనికి ఉండేవి. ఆ ఆశ కూడా ఇప్పుడు సందేహాస్పదం అయ్యేసరికి సుందరం పూర్తిగా క్రుంగిపోయేడు. తల భారంగా తయారయింది. నీరసం కమ్ముకొస్తోంది. నిస్త్రాణగా తల వెనక్కి వాల్చి బరువుగా కళ్ళు మూసుకున్నాడు.

అసలు తనీ ఊరు ఎందుకు వచ్చినట్లు? ఈ ఊళ్లో తన కేంపనుంది? పనిమాలి ఇక్కడికొచ్చి ికి బలపం కట్టుకుని పిచ్చి పిచ్చిగా ఊరంతా తగుదునమ్మా అని చుట్టబెట్టాడు. చివరికేమయింది? ఆ మీసాల పోలీసు దృష్టిలో పడ్డాడు. 'నాకేం తెలీదు మొర్రో, నన్ను వదిలెయ్యి' అంటూ కాళ్ళా పట్టుకు వేలాడినా, కనికరించలేదు. చుట్టూ ఉన్న జనం కూడా తనని ఒక గొప్ప దోషిలాగా చూశారు. ఘానికి కీడు చేసే తక్షణ శత్రువు లాగా భావించేరు. క్షమించరాని నేరస్థుడిగా నిర్ణయించారు. తన లి నేరస్థుణ్ని వెంటనే బొక్కలోకి తోసి శిక్షించకపోతే, శాంతి భద్రలతకి తీవ్రమయిన అఘాతం ుతుందని తీర్మానించారు. ఫలితంగా తనిక్కడి కొచ్చి పడ్డాడు. తిండీ తిప్పలూ లేవు. తన గోడు షి చుకునే నాథుడూ లేడు. గుడ్డిలో మెల్ల తనని తీసుకొచ్చిన పోలీసు తనని నేరుగా కొట్లో నె య్యలేదు. స్టేషన్లోకి తీసుకొచ్చి వసారా, ముందు గది దాటాక ఈ గదిలోకి నడిపించుకొచ్చి పొడవాటి ఽ కూచోమని శాసించాడు. దేబిరిస్తున్నట్టుగా చివరి ప్రయత్నంగా తను మళ్ళీ ఏదో అనబోతే ని దులపరించినట్టు అదిలించాడు. తన మొర వినేకర్మ అతనికేం పట్టనట్టుగా ప్రవర్తించేడు.

ఏం చెయ్యాలో తోచక ఆ బల్ల మీద చతికిలబడ్డాడు సుందరం. అలా తీసుకొచ్చిన తనని ఎప్పుడు లేస్తారో, అసలు వదలరో, జైల్లో పడేస్తారో లేదా ఏ నేరమో మోపి కోర్టుకి కట్టేస్తారో కూడా అర్థం డంలేదు సుందరానికి.

సుందరానికి ఏడుపొస్తోంది. అవును - తనని ఏ కారణమూ లేకుండానే ఆ బుర్రమీసాల పోలీసు ుచ్చి ఇక్కడ పడేశాడు. కేవలం - కేవలం అనుమానం మీదే తనని లాక్కొచ్చాడు.

ఈ దేశంలో పోలీసులు తమకి విస్తృతమయిన అధికారాలు సంక్రమింపజేసుకున్నారు.

ఒక వ్యక్తిని ఏ అభియోగమూ లేకుండానే తెచ్చి జైల్లో పడెయ్యవచ్చు. నెలల తరబడి వేధించవచ్చు. ానుషంగా బాధించవచ్చు. అసభ్య పదజాలంతో అవమానించవచ్చు.

ఆలోచిస్తున్న కొద్దీ సుందరానికి మెదడు వేడెక్కిపోతోంది.

అసలు తనకీ ఊరు రావాలనే ఆలోచన కలగకపోతే, ఇప్పుడీ అనర్థం జరిగేది కాదు. తనకీ అవస్థ డి ఉండేదీ కాదు. సుందరం ప్రస్తుతం ఉన్న పరిస్థితిలో అలా అనుకున్నాడే తప్ప - అతనీ ఊరు ండా ఎలా ఉండగలడు? ఈ ఊరి మీద అతని కున్న మమకారం రాకుండా ఊరుకోనిస్తుందా-

నిజానికి ఇంటి దగ్గర బయలుదేరే ముందు సుందరానికీ ఊరు రావాలన్న ఆలోచనే లేదు. కంపెనీ ద ప్రయాణమై వచ్చేడు - ఇక్కడికి ముప్పై కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న పట్నానికి. తీరా తన పని చేసుకుని ఇంటికి వెళ్ళిపోదామనుకుటూండగా, యథాలాపంగా ఈ గ్రామం పేరు తన చెవిని ది. తనీ గ్రామానికి మరీ చేరువలోకి వచ్చాడని తెలుసుకుని అతని మనసు ఆనందంతో ెపోంంది.

ఇది తను పుట్టిన ఊరు. తనకు జన్మనిచ్చిన స్థలం. బాల్యంలో కొద్దికాలం ఇక్కడ గడిచిందంతే. ్రాత ఈ ఊరి ముఖమే చూడలేదు. ఈ గ్రామం పేరు విని అనిర్వచనీయమయిన ఆనందానుభూతికి య్యా డు. ఎక్కడో కోస్తా జిల్లాలో ఆ చివరడుంటున్న తనకి మళ్లీ ఇంత దూరం వచ్చే అవకాశం తుందన్న ఆశ లేదు. ఖర్చులు కంపెనీ భరిస్తోంది కనుక గానీ తనంత తానుగా డబ్బు ఖర్చు చేసి కాలంలో మళ్ళీ ఈ ప్రాంతాలకి వచ్చే అవకాశం శూన్యం.

మళ్ళీ మళ్ళీ ఇంత దూరం రాలేడని తనకి తెలుసు. రానూ పోనూ పాతిక రూపాయల ఖర్చు పుట్టిన ఊరిని చూసే భాగ్యం కలుగుతున్నందుకు ఆనందంతో ఊగిపోయాడు. తన అదృష్ట పొంగిపోయాడు. పరవశించిపోయాడు.

ఈ ఊరు -

ఇక్కడే తనకి తన తల్లి జన్మనిచ్చింది. మొదటిసారిగా తను కనులు విప్పి లోకాన్ని చూసింది ఈ నేల తల్లి ఒడిలోనే. ఈ ఊరు పేరు వింటేనే చాలు తన మనసు సంతోషంతో పులకించిపోతుంది. రెక్కలొచ్చి పక్షిలా ఊహా లోకాల్లోకి ఎగిరిపోతుంది. ఆనందం అర్ణవమవుతుంది.

తాతగారిక్కడ ప్రైవేటు డాక్టరుగా ఓ క్లినిక్ నడుపుతూ ఉండేవారు. అప్పట్లో అతనికి 'డా బాబాయ్'గా ఎంతో ప్రసిద్ధి ఉండేది. రోగుల్ని ఎంతో ప్రేమగా స్వంత మనుషులుగా చూసుకునేవా చెప్పుకునేవారు. తన తండ్రి ఆ ఇంటికి పెద్దల్లుడు. అప్పట్లో ఆ ఇల్లు కొడుకులూ, కోడళ్ళూ, మనవలు మనుమరాళ్ళతో కళ కళలాడిపోయేది.

తనిప్పుడు యేభయ్యో పడిలో పడ్డాడు. ఇదంతా ఏప్పుడో తన చిన్నప్పటి ముచ్చట. అప్ప సంఘటనలు ఒకటీ అరా తప్ప తన కసలు గుర్తులేవు. గుర్తుండే అవకాశమూ లేదు. సెలవుల్లో మూ రైళ్ళు మారి అమ్మా నాన్నలతో అమ్మమ్మ గారింటికి, ఈ ఊరు రావడం. ఆ ఇంటిని తను మరచిపోలే

బాల్యంలో తన లేత మనసు మీద పడిన అనుభూతి ముద్రల చిన్నెలు ఎప్పటికీ చెరిగిపోవే. కావు.

గ్రామం, గ్రామంలో ఇతర పరిసరాలూ, వాటి గుర్తులూ తన స్మృతిపథంలో ఏమాత్రం నిలవలేద కాని ఆ ఇల్లు బాగా గుర్తు. అనుభూతి వైయక్తికం. అది కలిగించే ఆర్ద్రత కూడా వ్యక్తిగతమే.

విశాల మయిన ఆవరణలో ఉండేదా ఇల్లు. ఇంటి ముందు వెదురు బద్దలు తడికలతో అల్లిన ఫెన్సిం ఇంటి ముందు వేసినపందిర మీదకి ప్రాకి గుబురుగా అల్లుకున్న సన్నజాజి. ఓ పక్కగా తెల్లవారేస గంపెడు పూలను విరబూసే తెల్లగన్నేరు చెట్టు. నూతి గట్టు పక్కన క్రోటన్స్. రాత్రిపే[illegible]టి వాసన మత్తుగా అదో గమ్మత్తుగా ఉండేవి. ముఖ్యంగా పెరటివేపు కొద్దిపాటి దూరంలో ఎత్తయిన మెట్ట ఉండే దాని మీద కోతులు యధేచ్ఛగా తిరుగాడేవి. అప్పటి తన పసిమనసుకి వాటి సంఖ్య అసంఖ్యాకం తోచేది. అవి చేసే అల్లరి చెప్పనలవి కానిదిగా ఉండేది. విప్పారిన నేత్రాలతో విస్తుపోతూ వాటి అగడా చూసేవాడు తను. బాల్యంలో అప్పుడా ఇల్లూ, దాని పరిసరాలూ సుందరాని కొకవింత ప్రపంచం. డిస్నీ లాండ్.

తను పుట్టిన గ్రామాన్ని, ఆ ఇంటినీ ఒకసారి కళ్ళారా చూడాలనిపించి వచ్చాడు. దాదాపు అయి దశాబ్దాల తర్వాత ఆ ఇంటిని చూడబోవడం - మాటలకీ ఊహలకీ అందని ఒక అందమయిన అనుభవ మరచిపోలేని మధురమయిన అనుభూతి. జీవిత చరమాంకంలో నెమరువేసుకోడానికి మిగిలే తీయ జ్ఞాపకం.

అందుకే శరీరం అంతగా సహకరించకపోయినా, డబ్బు చాలీ చాలకుండా ఉన్నా ఒక విధము

పట్టుదలతో ఇక్కడి కొచ్చేడు.

తెల్లవారుఝామునే రైలెక్కి పొద్దెక్కకుండానే ఈ ఊరు చేరాడు. అనుకోని విధంగా కేంప్ పొడిగించాల్సి వచ్చి బట్టలు బాగా నలిగిపోయినా ఖాతరు చెయ్యలేదు. గడ్డం మాసిందన్న స్పృహ కూడా లేదు. ఈ ఊరు చూసే ఉబలాటంతో రాత్రంతా నిద్ర పట్టక అటూ ఇటూ దొర్లుతూ గడిపాడేమో - కళ్ళు చింతనిప్పుల్లా తయారయ్యాయి.

తనా అవతారంతో ఎవరి కయినా అనుమానాస్పద వ్యక్తిగా తోచవచ్చునని సుందరానికి ఎందుచేతనో తట్టనే లేదు.

రైలు దిగి, ఊళ్ళోకి అడుగు పెడుతూనే స్వర్గంలోకి అడుగు పెట్టిన వాడిలా అనుభూతి చెందాడు సుందరం. ఏ నిర్వచనానికీ లొంగని భావోద్రేకంతో కదిలిపోయాడు.

తను పుట్టిన గడ్డ మీద ఎన్నో సంవత్సరాల తర్వాత అడుగు పెట్టడం అతనికి వింత అనుభవంలా తోచింది. తాతగారి మరణంతో ఈ ఊరితో తమకు అనుబంధం తెగిపోయి అప్పుడే దాదాపు నలభై యిదేళ్ళకి పైగా కావొస్తోంది. మామయ్యలు, పిన్నీ అంతా తలో దిక్కుకీ చెదిరిపోయారు. అమ్మమ్మ ఆవరి ఊపిరి తన తండ్రి చేతుల్లోనే వదిలింది. తండ్రి ఉద్యోగం కోస్తా జిల్లాలలో మారుమూల. తాతగారి ఊరితో తనకే కాక అమ్మవేపు బంధువులకి కూడా ఋణం తీరిపోయింది. అంతా ఈ గ్రామానికి కొన్ని వందల మైళ్ళ దూరం చెదిరిపోయారు. దాదాపు అందరూ మరచిపోయేరు - తను మాత్రం - మెదడు పొరల్లో నిక్షిప్తమైన ఆ జ్ఞాపకాలని మరచిపోలేకపోయాడు.

పెరిగిన బాధ్యతలూ, జీవిత పోరాటంతో అలసిపోయిన తను మళ్ళీ ఈ గ్రామం చూడగలడని ఊహించ నయినా లేదు. అనుకోకుండా అవకాశం చిక్కింది. ఉబ్బి తబ్బిబ్బయిపోయి ఇక్కడికి వచ్చి వాలాడు.

తీరా గ్రామంలోకి అడుగు పెట్టిన తనా ఇంటిని ఎలా కనుక్కోగలడనే సందేహం మొదటిసారి మొలకెత్తింది సుందరానికి. తెలీని ఉద్వేగంతో వచ్చేశాడే కానీ, ఆ చిన్నప్పటి ఇంటిని కనుక్కోవడం ఎలాగ?

అదంత సులభ సాధ్యమయిన విషయం కాదనిపించింది సుందరానికి. ఆ ఇల్లు, ఇంటి వాతావరణమయితే స్పష్టంగా గుర్తింది కానీ, అదెక్కడుందో ఊహకందడంలేదు. తన పసితనపు అనుభూతులన్నీ ఆ ఇంటితోనే పెనవేసుకుని పోయాయి తప్ప - ఊర్లో తక్కిన ప్రదేశాలేవీ తనకి పరిచిత పూర్వాలు కావు. మరెలా ఇంటిని గుర్తు పట్టడం? ఇంతకీ ఆ ఇల్లు కూడా పూర్వంలాగే ఉండి ఉంటుందని తనెలా అనుకుంటున్నాడో సుందరానికి ఒక పట్టాన అర్థం కాలేదు. ఆ పాత పెంకుటింటి స్థానంలో ఏ భవనం వెలిసిందో? ఆ ఇల్లు ఎన్ని మార్పులకిలోనయిందో! ఈ విషయం ఇంతవరకూ తనకి స్ఫురించనందుకు సుందరం చకితుడయ్యాడు. తన మనసు లోతుల్లో ఆ ఇల్లు అలాగే పచ్చగా ఏ మార్పూ లేకుండా ఉండాలనే కోరిక్కి ...ఘనీభవీకృతం కావడంవల్లనే కాబోలు తన కాఆలోచన రాలేదు. సుందరానికి నవ్వొచ్చింది. అయినా పట్టుదల సడలలేదు. ఆ ఇంటిని వెతుక్కుంటూ ఊరంతా తిరిగాడు. ప్రతీ వీధి గాలించి చూశాడు. మూల మూలలూ జల్లెడ వేసినట్టు పరిశీలించాడు. అలుపూ సొలుపూ లేకుండా తిరిగాడు. పిచ్చి పిచ్చిగా తిరిగాడు. బరువెక్కిన గుండెతో, చెమ్మగిల్లిన కళ్ళతో తన చిన్నప్పటి

ఇంటి కోసం వెతుక్కున్నాడు.

ఎంత తిరిగినా ఆ ఇల్లు కనబడలేదు సుందరానికి. కనీసం ఆ ఇల్లు ఉండే పరిసరాలని కూడా పోల్చుకోలేకపోయాడు. ఊరంతా కొత్త కొత్త బిల్డింగులు లేచాయి. ఊరు ఈ యేభయ్యేళ్ళలో తెగ బలిసిపోయింది. అక్కడా అక్కడా పాత ఇళ్లు కనిపించినా, వాటిలో తమ ఇల్లు లేదు -

తన బాల్యం తన కళ్ళెదుటే తునాతునకలయిపోయినట్లు తోచిందిసుందరానికి. తన గుండె పొరల్లోంచి ఒక అందాన్ని, ఒక అద్భుతాన్ని ఎవరో బలవంతాన పెకలించి పారేసినట్లనిపించింది. ఇంతకన్నా దారుణమయిన ఓటమి జీవితంలో మరొకటి ఉండబోదనిపించింది.

ఎంతో పదిలంగా దాచుకున్న ఊహల విరజాజివాడి వత్తలైంది. బాల్యం బ్రద్దలైంది.

జన్మనిచ్చిన అమ్మ ఆ ఇంట్లోనే కన్నుమూసింది. ఆ సన్నజాజి పందిరి కిందే ఉగ్గు పట్టింది అమ్మ. ఆ గన్నేరు పూలు తన చేతపేరిస్తూ ఎన్నో ఊసులు చెప్పింది. ఆ ఇంటిని చూడగలిగితే అమ్మని మళ్ళీ చూసినంత తృప్తి తనకి దక్కేది.

సుందరం గుండె ఆవేదనతో బరువెక్కింది. ఆ సుందర స్వర్గాన్ని తన కళ్ళకి కనిపించకుండా ఎవరు చెరిపేశారు ? అతని మనసు బాధగా మూలిగింది.

ఎండ రాను రాను తీక్షణమవుతోంది. ఎండ వేడిమినీ, ప్రయాసనీ లక్ష్య పెట్టే స్థితిలో సుందరం. రెట్టించిన పట్టుదలతో మరోసారి ఊరంతా చుట్టబెట్టాడు.

ఫలితం శూన్యం. నిస్త్రాణగా ఓ చోట స్తబ్దంగా నిలబడిపోయాడు. సరిగ్గా - ఆ పరిస్థితిలో సుందరం దగ్గర కొచ్చాడు, బుర్రమీసాల పోలీసు కానిస్టేబులు. అనుమానంగా కళ్ళలోకి సూటిగా చూశాడు. ఉదయం నుంచీ తిరిగి, తిరిగి అలసిపోయేడేమో - సుందరం రూపం మరింత వికారంగా తయారైంది. మాసిన బట్టలూ, చెమటతో జిడ్డుకారుతున్న ముఖం, భుజాన వేలాడుతున్న సంచీ అతనిలో ఏ సందేహాలు రేకెత్తించాయో - దగ్గరికి వచ్చి ఆరాలు తీయడం ప్రారంభించేడు. సుందరం కోస్తా జిల్లాల యాసవిని వింతగా చూశాడు. అతికీ అతకని భావప్రకటనతో అతను చెప్పే మాటలు ఆ పోలీసులో అనుమానాన్ని మరింత బలపరిచాయి.

తన వెంట స్టేషనుకి రమ్మని హుంకరించాడు. పరిస్థితి అర్థం కావడం ప్రారంభించేసరికి సుందరంలో కలవరపాటు మొదలయింది. ఏదో చెప్పడానికి ప్రయత్నించాడు. దీనంగా వేడుకున్నాడు. చేతులొగ్గి దండం పెట్టాడు. అతను బలవంతంగా జబ్బ పట్టుకుంటే పెనుగులాడాడు. చుట్టూ జనం మూగి పరిస్థితి మరింత గందరగోళంగా తయారయింది. తలొకరూ తలో వ్యాఖ్యానం చేశారు. మొత్తానికి సుందరాన్ని అందరూ కలసి ముద్దాయిగా నిలబెట్టేశారు.

ఇటీవల గ్రామంలో పెచ్చు పెరిగిపోతున్న జేబుదొంగతనాలకు బాధ్యత అతని మీదకు నెట్టారు.

ఉన్నట్టుండి పేదలుండే ప్రాంతాలలో గుడిసెలు భగ్గున అంటుకోడానికి సుందరమే కారణమని నిర్ణయించారు.

తీవ్రవాది కాబోలని సందేహపడిన వాళ్ళూ లేకపోలేదు.

సుందరం నిలువునా క్రుంగిపోయాడు. అతని జవసత్వాలు ఉడిగిపోయి నట్టయింది. మనిషి అచేతనుడయడు. సుందరాన్ని నెట్టుకుంటూ పోలీసు స్టేషన్‌కు దారితీశాడు బుర్రమీసాల పోలీసు.

అవమానంతో, ఆరాటంతో, సిగ్గుతో తల కుదించుకుపోగా అతని వెంట నడిచాడు సుందరం.

* * *

అలికిడి వినిపించి బరువుగా కళ్ళు తెరిచాడు సుందరం. స్టేషన్లో జవాన్లు ముందు గదిలో చేరారు. ఎస్సై వచ్చాడు. తనున్న చోటునుంచి కొంచెం ముందుకి వంగి చూస్తే అతని ముఖం కనిపిస్తోంది సుందరానికి. ఎస్సై వయసులో చిన్నవాడే. ముఖంలో కాఠిన్యం అంతగా కనిపించడంలేదు. వృత్తిలో కఠినత్వం అతన్నింకా కల్మషపరచలేదు. తన మొర వింటాడనే ఆశ చిగురించింది సుందరం మనసులో. ముఖాన పట్టిన చెమట జిడ్డు అరచేతులతో రుద్దుకున్నాడు. లేవబోయాడు. నీరసంతో శరీరం తూలినట్టయింది. మళ్ళీ బెంచీ మీద కూలబడ్డాడు.

ఎస్సై నుంచి తనకు కబురొస్తుందని క్షణాలు లెక్క పెట్టుకుంటూ కూచున్నాడు. నిముషాలు బరువుగా గడుస్తున్నాయి. చాలాసేపటికి సుందరాన్ని స్టేషనుకి లాక్కుని వచ్చిన కానిస్టేబులు ఎస్సైతో ఏదో చెప్పాడు. మరో పదినిముషాలకి ఎస్సై నుంచి సుందరానికి కబురొచ్చింది. పడుతూ లేస్తూ వెళ్ళి ఎస్సై టేబిలు ముందు నించున్నాడు సుందరం.

ఎస్సై లోతుగా సుందరం కళ్లలోకి చూశాడు. సంగతేమిటన్నట్లు కళ్ళెగరేశాడు. తన నిర్దోషిత్వాన్ని నిరూపించుకునే ఆఖరి అవకాశం చెయ్యి జారిపోనివ్వదల్చుకోలేదు సుందరం. అతనిలో లేని తెగింపు పుట్టుకొచ్చింది.

ఒక్కొక్క మాటా పేర్చుకుంటూ, అయినా సూటిగానే తన వైనం అంతా పూస గుచ్చినట్లు చెప్పుకొచ్చాడు. అంతా చెప్పి చివరికి - ''సార్ నన్ను నమ్మండి - చిన్న చిన్న అనుభూతుల కోసం వెంపర్లాడే సగటు ప్రాణం సార్‌నాది. నా చిన్నప్పటి ఇంటినీ, అందులో చచ్చిపోయిన మా అమ్మ స్మృతుల్నీ, బాల్యాన్నీ చూసుకోవాలనే ఆరాటంతో ఊరంతా తిరిగాను సార్. చేవ చచ్చిన జీవితంలో చేదు మిగిల్చే వర్తమానం నుండి - ఒక్కసారి, ఒకే ఒక్కసారి పసితనపు మిసిమి ఛాయల్లోకి తొంగి చూద్దామన్న ఉబలాటం తప్ప, మరే నేర ప్రవృత్తి నాకు లేదు సార్... నన్ను నమ్మండి'' అంటూ వేడుకున్నాడు. డగ్గుత్తికతో సుందరం కంఠం జీరబోయింది.

ఎస్సై వదనంలో గాంభీర్యం చోటునే రవంత ప్రసన్నత చోటు చేసుకున్నది. మంచినీళ్ళు తెప్పించి సుందరం చేత తాగించాడు. ఓదార్పుగా చూస్తూ కూచోమని కుర్చీ చూపించాడు.

సుందరం కాస్త స్తిమితపడ్డాక తక్కిన వివరాలడిగాడు.

''అన్నట్టు మీ తాతగారి పేరేమిటన్నారు ? ఈ ఊళ్ళో అతనేం చేస్తుండేవారు?'' అనడిగాడు.

''మా తాతగారి పేరు లక్ష్మణమూర్తిగారు. ప్రైవేటు డాక్టరు. అంతా 'డాక్టర్ బాబాయ్' అనేవారు-'' చెప్పాడు సుందరం.

ఆ మాట వింటూనే చప్పున లేచి నించున్నాడు ఎస్సై. ''వాట్ ఎ సర్‌ప్రైజ్! డాక్టర్ బాబాయ్‌గారు మీ తాతగారా! మా నాన్నగారు చెబుతూ ఉండేవారు - వారి తండ్రిగారు అంటే మా తాతగారు తీవ్రంగా జబ్బు పడ్డప్పుడు వైద్యం చేసి మా తాతగార్ని రక్షించి ప్రాణదానం చేసింది డాక్టర్ బాబాయ్‌గారేనట. వారి గురించీ, వారి మంచితనం గురించీ మా నాన్నగారు ఎన్నోసార్లు చెప్తూ ఉండేవారు. అయితే ఉద్యోగరీత్యా నేనీ ఊరు రావడమే తప్ప, నేను లోగడ ఇక్కడికి రాలేదు. చాలా సంతోషం. మీ మనసు మావాళ్ళ వల్ల గాయపడితే మన్నించండి. మిమ్మల్ని అనుమానించి తీసుకొచ్చి మీ మనసెంత గాయపరిచాడో మా కానిస్టేబులు. అందుకు నేను సిగ్గుపడుతున్నాను...'' అంటూ ఏవేవో చెప్పాడు.

సుందరానికి ఆ మాటలు సంభ్రమంగానూ, తట్టుకోలేనంత సంతోషంగానూ అనిపించాయి. తరువాత ఆ మాటా ఈ మాటా మాట్లాడుకున్నాక, సుందరాన్ని సాదరంగా వీడ్కోలిచ్చి పంపాడు ఎస్సై.

తను ఆశించినది సాంతం నెరవేరకపోయినా, అదో విధమయిన తృప్తితో బస్సెక్కాడు సుందరం.

* * *

సుందరాన్ని సాగనంపి స్టేషను గదిలోకి తిరిగి వచ్చిన ఎస్సైని చూస్తూ వింతగా కళ్ళప్పగించి ఉండిపోయాడు బుర్రమీసాల కానిస్టేబులు. జరిగిన తప్పిదంలో తన భాగస్వామ్యం ఎంతో నిర్ధారించుకోలేక నీళ్ళు నములుతూ ''సార్'' అంటూ ఏదో చెప్పబోయాడు.

అతన్ని కళ్ళతోనే వారించి ఎస్సై ఇలా అన్నాడు. ''చూడు ... అనుమానించడం మన వృత్తి లక్షణమే అయినా, దానికీ కొన్ని హద్దులుంటాయి. నేరస్థుడ్ని వెతికి పట్టుకోవడం ఎంత ప్రధానమో, ఒక నిరపరాధి నిర్దోషిత్వాన్ని సకాలంలో సక్రమంగా గుర్తించడం కూడా అంతే ముఖ్యం. ఏమంటావు?''

ఆ మాటల్లో సత్యాన్ని అంగీకరిస్తూ కానిస్టేబుల్ తలూపాడు. ఆ తర్వాత ఏదో గుర్తొచ్చిన వాడిలా ''అయితే సార్ మీ తాత గారు...'' అంటూ అడగబోయి సందిగ్ధంగా ఉండిపోయేడు.

ఎస్సై అతని ముఖంలోకి చూసి చిరునవ్వు నవ్వేడు. సమాధానం చెప్పలేదు. అతన్ని చూస్తే అతను సుందరంగారితో చెప్పిన దంతా అబద్ధమేనని స్పష్టమైపోతూనే ఉంది కానిస్టేబుల్‌కి.

అయితే - ఎస్సైగా రతనితో ఏ ప్రయోజనాన్ని ఆశించి అతన్ని మభ్య పెట్టారో కానిస్టేబుల్‌కి తలచించుకున్నా అర్థం కాలేదు. కాదు కూడా!

(ఆంధ్రప్రభ సచిత్రవారపత్రిక. 6.6.1990)